

Elefants o guineus?

written by Josep Lluís de Villasante | 1 de novembre de 2017
Alguns no s'adonen que estan encadenats fins que es mouen. És només quan comencen a explorar nous territoris, més llunyans, que noten –de sobte– la tibantor de la cadena que els manté subjectes i limita els seus moviments. Si intenten deslliurar-se'n, s'esgoten, quan no s'infligeixen petites lesions.

Davant d'aquesta situació existeixen dues possibilitats: deixar d'estirar i resignar-se a viure, més o menys còmodament, amb la restricció de moviments que fixa la circumferència que delimita el radi del cadenat (i esperar, o no, que un dia es canviï la cadena per una de mida més llarga), o bé intentar trencar-la i alliberar-se. La segona opció comporta un risc molt més gran d'autoproduir-se lesions més greus, així com el perill de ser descobert i represaliat. Qui manté el cadenat fermat, després d'alguns cops i castics físics, ràpidament en reduirà l'allargada per assegurar-se que no es pugui agafar embranzida. Però perseverar en la segona opció, cercant sempre noves vies, també comporta la possibilitat de trencar el cadenat i obtenir la llibertat.

Als circs tradicionals tenien alguns animals que difícilment podien mantenir-se tancats en gàbies per llargues temporades. Des de molt petits els elefants estaven encadenats a peces o boles metàl·liques molt pesants. Amb això s'aconsegueix que s'acostumin a moure's dins del límit que els permeten les cadenes, ja que arrossegar la peça metàl·lica primer és impossible i després molt feixuc, massa. I així és com aprenen a limitar l'autonomia dels seus moviments per estalviar un dispendi inútil d'energia. Quan són petits, la bola que els subjecta els supera en pes i és impossible de moure però quan són grans podrien moure's i arrossegar-la però ja no ho fan si no és de forma excepcional per un gran perill, com pot ser un incendi.

Es va provar també de fer el mateix amb guineus, que no poden estar engabiades en petits espais, i el resultat va ser un altre. Si no poden trencar el cademat, són capaces de tibar incansablement, fins i tot de mossegar-se a si mateixes fins a perdre un peu i restar coixes, però se'n van.